

Jaarverslag 2019

Stichting Goois Natuurreservaat

Koester ons groene thuis

Goois
Natuurreservaat

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Het Goois Natuurreservaat in een veranderend landschap	6
3.	Beheer van natuur en erfgoed	7
	Rapport inventarisatie waarden Goois Natuurreservaat	7
	Start beheervisie	7
	Landgoed Nieuw Cruysbergen	7
	De droogte in 2019	7
	Maatschappelijke ontwikkelingen in het kort	7
	Bos- en heidebeheer	8
	Grasland- en akkerbeheer	8
	Begrazing	8
	Eikenprocessierups	8
	Recreatie	8
	Bijzondere waarnemingen	8
4.	Projecten Natuurbeheer	10
	Zuidelijk Raabos	10
	Uitkijkpunt Tafelberg	10
	Natuurverbinding Hoorneboeg en Hilversums Wasmeer	10
	Natuurverbinding Laarderhoogt (verbinding over de A1 en de Naarderstraat)	
	Businesscase 't Laer	10
	Sanering volkstuinen Laapersveld	11
	Natuurontwikkeling Monnikenberg/	11
	Anna's Hoeve en project Voltooing de Groene Schakel	11
	HOV	11
	Heidebloem (Zuiderheide)	11
	Plan Huydecopersweg	11
	Sijsjesberg	11

5.	Communicatie, educatie en voorlichting	12
	Nieuwsbrieven	12
	Evenementen	12
	Speciale activiteiten Gooise Natuurbeschermers	12
	Wandelingenboekjes	12
	Nieuwe kledinglijn	12
	Donateurs	12
6.	Vrijwilligers	13
7.	Organisatie	16
	Het Goois Natuurreservaat op volle sterkte	16
8.	Vastgoed, vergunningen en grondzaken (verwerving en exploitatie)	17
9.	Financiën	18

Graspieper

1. Voorwoord

Op 14 januari 2019 ben ik gestart als directeur-rentmeester van de stichting Goois Natuurreservaat. Als erfgooiersdochter opgegroeid in het Gooi was de cirkel rond; terug in het mooie groene Gooi. Ik ben trots en vereerd dat ik deze organisatie mag leiden. Met ruim 2800 ha prachtige natuur en een bijzonder rijk cultuurhistorisch landschap vormt het Goois Natuurreservaat de groene ruggengraat van vijf Gooise gemeenten. Waar alle inwoners binnen tien minuten in de natuur kunnen zijn, om te wandelen, te fietsen en te genieten.

Het was een jaar van opbouw. Eind 2019 waren alle vacatures ingevuld. Interne bedrijfsprocessen zijn op orde gebracht en er kwam een digitaal systeem voor de financiële- en HRM -administratie waarmee de basis van de werkorganisatie verder ingericht kon worden.

De brand op de Laapersheide op 8 april 2019 heeft ons opgeschrikt. Dankzij uitstekende werk van de brandweer, politie en GGD, is de brand beperkt gebleven. De zomer van 2019 was heet en droog. Gelukkig stond de heide er dit jaar, dankzij tijdige regenval en goed beheer, er ongelooflijk mooi bij.

In het natuurbeheer heeft begrazing een belangrijke rol. Er werden 72 runderen voor de begrazing ingezet. De witte Charolais runderen en de karakteristieke Schotse hooglanders zijn niet meer weg te denken uit het Goois Natuurreservaat. Daarnaast houden we de heide open met twee schaapskuddes. Een kudde die onder leiding van onze twee herders over de heide trekt en een kudde bij de schaapskooi in Blaricum. In 2019 is ons terrein met 8,7 ha gegroeid. Landgoed Nieuw Cruysbergen is nu formeel eigendom van het Goois Natuurreservaat. We trekken samen met de bewoners op om de natuur rond de woningen te beheren.

De zomer van 2019 was heet en droog. Gelukkig stond de heide er dit jaar, dankzij tijdige regenval en goed beheer, er ongelooflijk mooi bij.

Vanwege de landelijke discussie over bomenkap hebben wij voor twee grote projecten pas op de plaats gemaakt. Om de biodiversiteit te verbeteren zouden namelijk bomen gekapt moeten worden om het heidebiotoop te versterken. Ik ben blij met de maatschappelijke aandacht voor de natuur, biodiversiteit, bomenkap en CO2-reductie. Er is een nieuwe landelijke bossenstrategie in de maak. Wij nemen de tijd om zorgvuldige afwegingen te maken en mogelijkheden voor versterking van de biodiversiteit en natuurverbindingen te onderzoeken. Herplant van bomen en CO2-compensatie samen met de provincie Noord-Holland maakt hier onderdeel van uit.

Het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat heeft eind 2019 onze nieuwe concept beheervisie voor de komende twaalf jaar goedgekeurd. In 2020 start een breed consultatietraject.

Wij merken helaas dat de stikstofproblematiek ook speelt in het Goois Natuurreservaat. Wij hebben in 2019 een plan van aanpak voor het terugdringen van stikstof in de provincie Noord-Holland medeondertekend, samen met o.a. Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Landschap Noord-Holland. Wij hopen met de maatregelen in het plan van aanpak de problematiek fors terug te kunnen dringen.

Tot slot; ik ben trots op alle betrokken, professionele medewerkers van het Goois Natuurreservaat die met grote inzet de mooie Gooise natuur beheren, trots op onze geweldige 363 vrijwilligers én trots op onze donateurs die ons vaak jarenlang steunen.

En speciaal dank aan de Nationale Postcodeloterij. Ook in 2019 hebben wij weer een mooie bijdrage mogen ontvangen. Dat bedrag komt rechtstreeks ten goede aan het herstel van de natuur en de cultuurhistorie. Dankzij deze bijdrage was het in 2019 mogelijk om het eeuwenoude uitzichtpunt De Tafelberg te renoveren.

- Karin Kos

2. Het Goois Natuurreservaat in een veranderend landschap

Als Goois Natuurreservaat leveren we een belangrijke bijdrage aan de voor het Gooi kenmerkende natuur, cultuurhistorische en landschapswaarden. Deze beheren we op een zorgvuldige en deskundige manier. Samen met vrijwilligers, bewoners, bestuurders, collega-organisaties en andere partners zorgen we ervoor dat het Goois Natuurreservaat behouden en toegankelijk blijft. Onze inzet gaat daarbij verder dan de grenzen van ons terrein. Het Goois Natuurreservaat is een organisatie die middenin de samenleving opereert. Wij vinden het belangrijk om actief mee te denken over maatschappelijk vraagstukken zoals het omgaan met klimaatverandering en behoud van de kwaliteit van de leefomgeving in het Gooi.

De natuurgebieden van het Goois Natuurreservaat maken onderdeel uit van de Metropool Regio Amsterdam. In deze regio bevinden zich grote steden zoals Amsterdam en Almere. Hier wordt veel gebouwd waardoor het inwoneraantal stijgt. Daarnaast zal de vraag naar natuurlijke energie zorgen voor een uitbreiding van zonneparken en windmolens in de regio. Deze ontwikkelingen kunnen het Goois Natuurreservaat direct of indirect raken omdat de natuur en het landschap onder druk komen te staan doordat de natuurgebieden intensiever gebruikt kunnen gaan worden. Als gevolg van deze ontwikkelingen hebben we dit jaar, als belangenbehartiger van natuur en landschap, veel aan tafel gezeten bij diverse gemeenten.

Klokjesgentiaan

Reebok

3. Beheer van natuur en erfgoed

Rapport inventarisatie waarden Goois Natuurreservaat

In het verlengde van het door de Bosgroep Midden-Nederland opgestelde rapport over de waarden van het Goois Natuurreservaat (natuur, landschap, recreatie en erfgoed), is een interne kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd. Hierbij is het uitgevoerde beheer doorgelicht en worden aanbevelingen geformuleerd voor het toekomstig beheer. Dit is een belangrijke bouwsteen voor de beheervisie en het beheerplan.

Start beheervisie

Het opstellen van de beheervisie en het beheerplan is van start gegaan. Deze plannen zullen halverwege 2020 worden vastgesteld. Het Goois Natuurreservaat vindt het belangrijk dat omwonenden meedenken met de beheervisie. Zij worden daarom in het voorjaar van 2020 uitgenodigd voor speciale bijeenkomsten en betrokkenen (klankbordgroep en vrijwilligers). Hier kunnen ze aan de hand van speerpunten hun ideeën aanleveren.

Landgoed Nieuw Cruysbergen

In juli is het natuurterrein landgoed Nieuw Cruysbergen na jaren van voorbereiding en inrichting overgedragen van gemeente Gooise Meren aan het Goois Natuurreservaat. Uniek aan het gebied is dat er vijftig wooneenheden in het oostelijk deel zijn geïntegreerd. Er is in wisselwerking met het Goois Natuurreservaat en bewoners een beheerplan opgesteld dat leidraad is voor het toekomstig beheer. Op 23 september heeft er een symbolische overdracht van het natuurgebied plaatsgevonden van gemeente aan het Goois Natuurreservaat in aanwezigheid van de bewoners.

De droogte in 2019

Voor de 2e keer op rij is er sprake van een warme en droge zomer met een toptemperatuur die in de laatste week van juli opliep tot 37 graden in De Bilt. Veel bomen en struiken raakten in de herfst stand en lieten hun blad vallen. Ondanks deze hitte waren er in deze zomer ook enkele dagen met veel neerslag. Waarschijnlijk was dit de reden voor een spectaculair uitbundige bloei van de heide aan het einde van de zomer. De droogte van dit jaar droeg voor het 2e jaar op rij bij aan een oplopend grondwatertekort met lage waterstanden in poelen en wateren.

Maatschappelijke ontwikkelingen in het kort

Het Goois Natuurreservaat neemt deel aan de voorbereidingen van de realisatie van Natuurbrug N525 tussen de Westerheide en de Zuiderheide in de gemeente Laren. Daarnaast nemen we ook deel aan ateliers en bijeenkomsten voor de zoektocht naar hernieuwbare energie zoals zonnepanelen en windmolens vanuit de zorg voor behoud van natuur en landschap. Ook is het Goois Natuurreservaat een gesprekspartner bij het opstellen van de gemeentelijke en regionale omgevingsvisies die worden voorbereid.

Bos- en heidebeheer

In de eerste maanden van 2019 tot aan het begin van het broedseizoen is stormhout geruimd in verband met de toegankelijkheid en veiligheid. Dit werd veroorzaakt door zware sneeuwval en twee stormen in eind 2018 en begin 2019. Met name natuurgebied het Spanderswoud is door de storm hard getroffen.

Naast het algemene heidebeheer zijn een aantal noemenswaardige beheermaatregelen uitgevoerd. Dit zijn onder andere het verwijderen van bosopslag en het maken van veertien zandige plekken op de Zuiderheide. Het verbinden en verbreden van de heidecorridor bij heidebloem en het rooien van prunus stobben in het natuurgebied Blukbos. Dit is gedaan voor de openheid van de kleinschalige heide in dit gebied. En voor de reptielen en insecten die zo bijzonder zijn in dit gebied. In verband met het realiseren van een kleine heideverbinding zijn er dertig bomen geveld.

Grasland- en akkerbeheer

In 2019 is op de akkers van het Goois Natuurreservaat instandhoudingsbeheer gevoerd. Op de akkers is onder andere, boekweit, zomergerst, tarwe, spurrie en in één geval mais voor onder andere de das gezaaid. De keuze voor de gewassen is bepaald op basis van de cultuurhistorie, en is van grote waarde voor insecten en zang- en trekvogels.

Begrazing

Begrazing vindt plaats op graslanden, heidevelden en in het bos. De begrazingsgebieden in beschouwing nemend, bestaat een klein deel uit grasland, 642 hectare uit droge heide en zandverstuiving en 618 hectare uit bos. Begrazing is daarmee een belangrijk beheersinstrument in een groot deel van de gebieden van het Goois Natuurreservaat. De grazers houden de bossen en heide structuurrijk, gevarieerd, helpen ongewenste verjonging te voorkomen op de heide en houden opengemaakte plekken vrij van opslag.

Eikenprocessierups

Het Goois Natuurreservaat heeft in 2019 een verdubbeling gezien in het aantal meldingen en opruimacties van de eikenprocessierups in het voorjaar en de zomer. Dit leidde onder andere tot problemen met de inzetbaarheid van aannemers doordat er meer vraag was naar aannemers vanuit bijvoorbeeld gemeenten om de eikenprocessierups te bestrijden.

Recreatie

De terreinen van het Goois Natuurreservaat kenmerken zich door frequent recreatief gebruik door wandelaars, fietsers en ruiters. De inrichting van het terrein en de recreatieve voorzieningen zijn hierop afgestemd. In 2019 is onderhoud verricht aan de recreatieve infrastructuur en voorzieningen. Het Goois Natuurreservaat beheert ruim 100 km aan fietspaden, 90 km aan ruiterpaden en ruim 100 km aan gemarkeerde wandelroutes in het Gooi. Aanvullend op de infrastructuur beheert het Goois Natuurreservaat meer dan 200 zitbankjes, bijna 300 klaphekken en meer dan 2000 informatie- en terreinborden.

Bijzondere waarnemingen

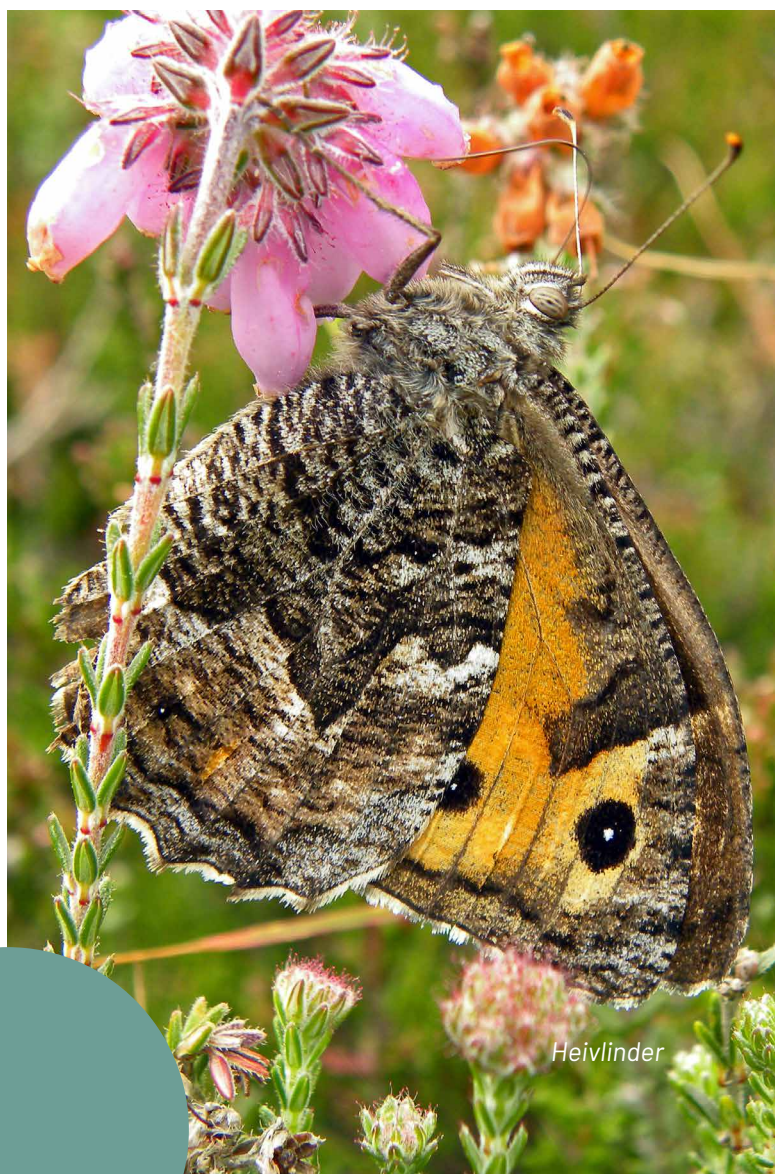
Enkele bijzondere waarnemingen in 2019 waren:

Broedvogels op de Tafelbergheide: zoals de boomleeuwerik, graspieper en roodborsttapuit.

Tientallen paren oeverzwaluwen in het natuurgebied Oostermeent op de vochtige heide.

De heivlinder is in natuurgebied Spanderswoud op een groot deel van de heide aangetroffen. Bijzonder is ook het voorkomen van de minder algemene sikkelsprinkhaan in natuurgebied Cruysbergen. En de bijzondere soorten van het schraal grasland in de zandgroeve Crailoo.

Denk daarbij aan kleine zonnedauw, ronde zonnedauw, moeraswolfsklauw, klokjesgentiaan en stijve ogentroost.

Heivlinder

Infographic beheer

jaar 2019

1.704

hectare
bos

143

hectare
grasland

2720
hectare
in beheer

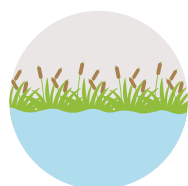
798

hectare
heide

33

hectare
stuifzand

33

hectare
water

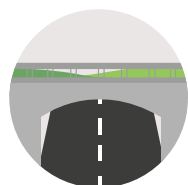
10

hectare
akkers

Runderen

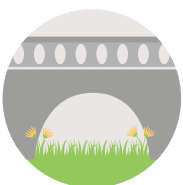
37 Schotse
hooglanders

35 Charolais

4

natuur-
bruggen

1

fauna-
tunnel

Schapen

444 Drentse
heideschapen

121

hectare in de pacht

8,7

hectare aankoop en beheer
landgoed Cruysbergen

50

of meer archeologische
beschermde rijksmonumenten

Geiten

12 Hollandse
landgeiten

83

km
fietspaden

90

km
ruiterpaden

107

km wandel-
routes

4. Projecten Natuurbeheer

Zuidelijk Raabos

Het zuidelijk Raabos is gedeeltelijk opnieuw ingericht. De Japanse duizendknoop is verwijderd en nazorg is gestart. Uit archeologisch onderzoek is geconcludeerd dat er geen bezwaar is voor het aanplanten van bomen en struiken. Deze aanplant is gerealiseerd en tevens is er een wandelpad gecreëerd waardoor het project is afgesloten en de omgeving is vrijgegeven voor gebruik.

Uitkijkpunt Tafelberg

De uitvoering van uitkijkpunt de Tafelberg is afgerond en dit hoogste punt van het Gooi is op 14 februari 2020 officieel geopend voor publiek. De werkzaamheden zijn gestart met het verwijderen van Japanse duizendknoop en Amerikaanse vogelkers van de helling. De oude trap aan de achterzijde is verwijderd en de heuvel is ingezaaid. Aan de voorzijde is een nieuwe cortenstalen trap geplaatst die leidt naar de oriëntatietafel. De vrijwilligersgroepen van de Oude Loods in Huizen zorgen door actief beheer dat de Japanse duizendknoop ook de komende jaren wegblijft.

Tafelberg in aanbouw

Ontwerp Tafelberg

Natuurverbinding Hoorneboeg en Hilversums Wasmeer

Dit jaar zijn de voorbereidingen voor de uitvoering van het project gestart. Gedurende de voorbereiding is er een landelijke discussie ontstaan over het kappen van bossen en CO2-opslag. Deze discussie raakt dit project. Besloten is de aanvraag voor de omgevingsvergunning te vertragen om een zorgvuldig overleg met de adviesgroep te kunnen hebben. In het kader van het behouden van de subsidies is een geactualiseerd plan van aanpak gemaakt.

Natuurverbinding Laarderhoogt (verbinding over de A1 en de Naarderstraat)

De context voor natuurverbinding Laarderhoogt is vergelijkbaar met die van natuurverbinding Hoorneboeg. Deze natuurverbinding is de enige ecologische verbinding tussen de centrale natuurgebieden en de noordelijk gelegen natuurgebieden in het Gooi. Aan de uitvoering van Laarderhoogt wordt na de uitvoering van Hoorneboeg invulling gegeven. In 2019 is het plan van aanpak geactualiseerd, inclusief de begroting en heeft er een explosievenonderzoek plaatsgevonden.

Businesscase 't Laer

De businesscase voor de nieuwbouw van groepsverblijf voor veldwerk en natuureducatie 't Laer is in 2019 zo goed als afgerond. Begin 2020 worden de laatste tekstuele aanpassingen verwerkt en zal de businesscase de uitvoeringsfase ingaan.

Sanering volkstuinten Laapersveld

In 2019 is gestart met de sanering van de volkstuinten Laapersveld. Er is met huurders gesproken over de beëindiging van de huurovereenkomst en de volkstuinten zullen in het najaar 2020 worden gesaneerd. Daarna kan het gebied heringericht worden als natuurgebied.

Natuurontwikkeling Monnikenberg/Anna's Hoeve en project Vultooiing de Groene Schakel

De Groene Schakel verbindt de natuurgebieden in het Gooi met die op de Utrechtse Heuvelrug. Ter hoogte van Anna's Hoeve wordt binnenkort een natuurbrug gebouwd. Deze overbrugt straks in één keer de bestaande spoorlijn, de toekomstige HOV-busbaan, een fietspad en de verlegde Weg over Anna's Hoeve. Het opnieuw inrichten van het gebied rondom de tunnel en de natuurbrug gebeurt onder de noemer 'Vultooiing Groene Schakel'. Om zo veel mogelijk variatie aan soorten te krijgen, worden in het bestaande bos open heideveldjes en poelen voor onder meer reptielen en amfibieën aangelegd. Rondom de natuurbrug komt een rustgebied. Grondwallen langs de gebundelde infrastructuur beschermen dieren en recreanten tegen overlast van geluid, licht en beweging van treinen, auto's en bussen.

HOV in 't Gooi

In de laatste maanden van 2019 is in opdracht van provincie Noord-Holland het werkterrein van de busbaan, de natuurbrug Anna's Hoeve en de te verleggen Weg over Anna's Hoeve kaalgekapt en afgeschermd met bouwhekken. Om het werk in goede banen te leiden en omdat de verwachting was dat de bomenkap tot commotie en vragen zou leiden, is er elke dag een boswachter ter plaatse geweest om toelichting te geven.

Heidebloem (Zuiderheide)

Het project Heidebloem betreft met name het geven van ruimte aan de heide zodat die niet dichtgroeit tot bos. Hiermee wordt de biodiversiteit beschermd en versterkt.

Plan Huydecopersweg

Op de plaats van de voormalige afrit Hilversum ligt het plan Huydecopersweg. Het is een natuurontwikkelingsgebied met daarin een waterberging. Hierdoor ontstaan droge bossen en natte heide met poelen. Tevens zorgt het voor piekberging bij extreme neerslag. Het gebied wordt tevens beter ontsloten voor recreatie door middel van een fiets- en ruiterspad. In 2019 is het plan met RWS, gemeente Hilversum en het Goois Natuurreservaat verder uitgewerkt.

Sijsjesberg

Het Goois Natuurreservaat wil graag kinderen betrekken bij de natuur. Een speelbos is een goede manier om natuurbeleving te stimuleren en kinderen in contact te brengen met de natuur. Na het succes van speelbos 't Laer wil het Goois Natuurreservaat een tweede speelbos in het noordelijk deel van haar gebied realiseren.

Sijsjesberg is in overleg met de gemeente Huizen als locatie gekozen. De keuze om op deze locatie een speelbos aan te leggen stuitte echter in de omgeving op veel weerstand, met name vanwege de vermeende extra overlast in combinatie met topdrukke bij het zwembad Sijsjesberg.

De gemeente Huizen is hierover in gesprek gegaan met de directe omgeving. Op het moment dat de gemeente de zorgen van de buurt weg heeft kunnen nemen, is er voor het Goois Natuurreservaat weer ruimte voor een gesprek over de realisatie van een speelbos.

5. Communicatie, educatie en voorlichting

Nieuwsbrieven

Er zijn drie fraai vormgegeven nieuwsbrieven verstuurd. In de nieuwsbrief het laatste nieuws uit de natuur, de organisatie en vele activiteiten. De brief wordt gemaakt voor de donateurs maar ook actief verspreid binnen ons netwerk.

De nieuwsbrief ging naar 4.694 lezers. Om het aantal fysieke nieuwsbrieven te beperken vragen we mensen om zich in te schrijven voor de digitale nieuwsbrief.

Evenementen

In 2019 heeft het Goois Natuurreservaat verschillende succesvolle activiteiten georganiseerd. Op tweede paasdag werd traditiegetrouw de lente gevierd tijdens het Lentefeest in de Schaapskooi op de Blaricummerheide. We konden zo'n 750 enthousiaste bezoekers verwelkomen. En ook het jaarlijkse Schaapscheerfeest was met ruim 1.500 bezoekers een groot succes. Daarnaast bezochten veel mensen het Halloweenfeest en werd tijdens het Kerstfeest in de Schaapskooi een speciaal kunstwerk onthuld.

Speciale activiteiten Gooise Natuurbeschermers

Voor onze Gooise Natuurbeschermers organiseerden we speciale evenementen. Zo konden trouwe Natuurbeschermers wandelen met de boswachter. Mochten Vrienden van de Kudde een deel van onze lammetjes voor het eerst naar buiten laten, en was er een speciale workshop met de schaapherder en zijn honden voor de Vrienden en Adoptanten van de kudde.

Wandelingenboekjes

Er zijn totaal 2.230 wandelingenboekjes via onze website aangevraagd, waarbij het Lenteboekje met 1.160 downloads het meest gewilde boekje was. Deze aantallen zijn wel gedaald ten opzichte van 2018.

Nieuwe kledinglijn

Dit jaar zijn onze medewerkers in het nieuw gestoken. De oude kleding was aan vervanging toe en samen met de medewerkers zijn we tot een mooi eindresultaat gekomen. Een investering in het visitekaartje van het Goois Natuurreservaat.

Donateurs

Het Goois Natuurreservaat heeft circa 4.694 donateurs. Hieronder vallen diverse steunvormen zoals Gooise Natuurbeschermers, begunstigers en vrienden van de kudde. Mensen die het Goois Natuurreservaat steunen, doen dat voor een lange tijd. Maar liefst gemiddeld 9,8 jaar! De jongste donateur is 3 jaar, en de oudste is 100 jaar. De leeftijd van 60 jaar is de meest voorkomende leeftijd onder de mensen die ons steunen. Vanaf de leeftijd van 50 begint het aantal mensen dat ons steunt significant te stijgen.

6. Vrijwilligers

Het Goois Natuurreservaat heeft 363 vrijwilligers die ons helpen bij werkzaamheden op het gebied van terreinbeheer, onderhoud, educatie en monitoring. Omgerekend in uren zijn dat veertien FTE's.

Karin Kos heeft zich in haar eerste jaar als directeur-rentmeester voorgenomen om met al deze mensen kennis te maken. En dat is gelukt! Op 13 december sloot ze haar kennismakingstour af op de vrijwilligersmiddag.

Terugblikkend op het jaar zien we dat negen groepen met 150 personen bezig zijn geweest met het monitoren van de planten en de dieren. In totaal hebben zestien groepen met 192 personen kleinschalig natuurbeheer verricht. Zes groepen met 49 personen hebben als natuurgids mensen, jong en oud, in contact gebracht met de Gooise natuur. Enkele vrijwilligers zijn zelfs actief in meerdere groepen.

Dat de betrokkenheid van de vrijwilligers bij het Goois Natuurreservaat groot is blijkt uit de tekst van onderstaand lied dat door vrijwilligers van de Hoorneboeg speciaal geschreven werd voor de vrijwilligersmiddag op 13 december 2019.

*Ken je dat plekje waar ik graag wil wonen?
Daar tussen bossen en hei.
Waar de lucht zuiver is onder de bomen,
Daar voel ik mij altijd blij.*

Refrein:

*Mijn Gooi, mijn Gooi, mijn dierbaar Gooi,
Daar is het leven nog mooi, zo mooi
Daar wil ik leven, daar wil ik van zingen
Mijn dierbaar plekje,..... mijn Gooi!*

*Hier is nog rust en hier groeien nog bloemen,
't Landschap is weeld'rig begroeid.
Paars is de heide met bijen die zoemen,
't Is alles kleur, alles bloeit.*

Refrein

*Waar ik ook ben, jij bent steeds in mijn dromen,
Mijn mooie dorp waar 'k van hou.
'k Hoor in gedachten je ruisende bomen,
'k Blijf jouw mijn Gooi altijd trouw*

Vrijwilligersmiddag

Opleidingen

De vrijwilligers van het Goois Natuurreservaat volgden diverse cursussen waaronder; ecologie, aanleg broeihopen voor ringslangen, veilig werken, EHBO in herhaling en werken met handgereedschap aangeboden.

Ik woon vlakbij de Hoorneboegse Heide en ben vrijwilliger bij het Goois Natuurreservaat geworden omdat het mij heerlijk leek in 'mijn achtertuin' aan de slag te gaan. Met een constante, leuke groep mensen doe ik dit vrijwilligerswerk nu alweer zeven jaar en leer véél over het beheer van de natuur en waarom we dit doen. Weer of geen weer, je bent buiten bezig, en als je een paar weken op één en dezelfde plek bezig bent geweest kan je er in je vrije tijd tevreden langs wandelen en trots zijn op wat we daar als groep hebben gerealiseerd.

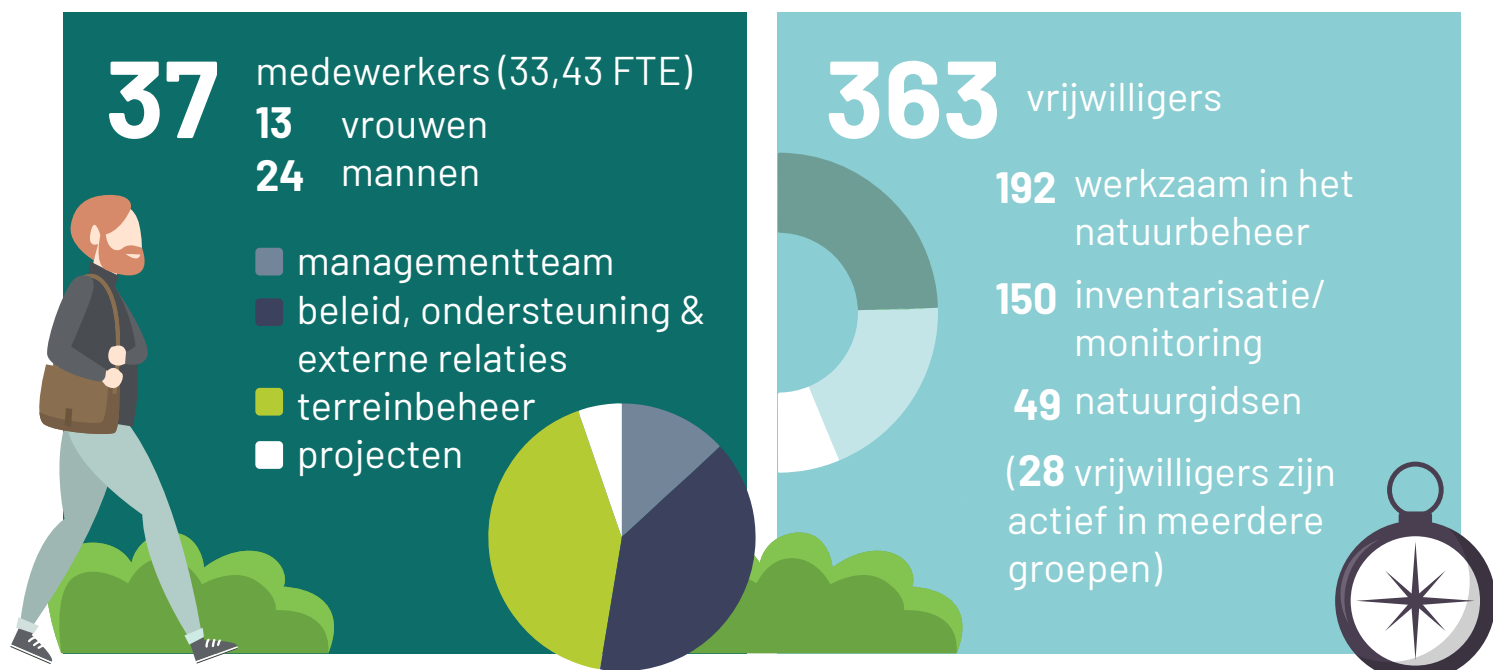
- Vrijwilliger Marjan Okkerman

Oeverzwaluw

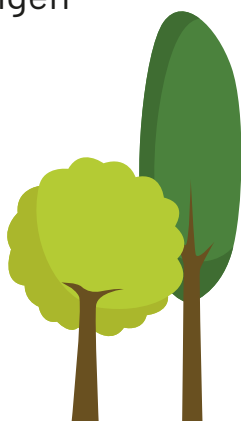
Infographic organisatie

jaar 2019

4000 mensen die ons steunen

- begunstigers
- beschermers van het Goois Natuurreservaat
- vrienden van de kudde
- adoptanten van een schaap
- eenmalige schenkingen
- nalatenschappen
- bedrijfsdonateur

4.694
nieuwsbrief
abonnees

13.673
facebook fans

1.360
volgers op Twitter

405
volgers op LinkedIn

7. Organisatie

Het Goois Natuurreservaat op volle sterkte

In 2019 was er sprake van grote veranderingen in de structuur en samenstelling van de organisatie van het Goois Natuurreservaat. In 2018 is in het Definitief Ontwerp aangegeven hoe de nieuwe organisatie eruit zou moeten komen te zien. In 2019 zijn op basis daarvan twaalf nieuwe mensen aangenomen en zijn alle vacante functies ingevuld.

Karin Kos is begonnen als nieuwe directeur-rentmeester. Er zijn nieuwe collega's en functies gestart op het gebied van fondsenwerving, communicatie, bedrijfsvoering, informatievoorziening en projecten. Er zijn twee nieuwe boswachters, een medewerker terreinbeheer, twee nieuwe administratieve medewerkers en twee nieuwe managers aangenomen. Eind 2019 heeft het Goois Natuurreservaat 37 mensen in dienst (bijna 33 FTE): 13 vrouwen en 24 mannen.

Er zijn twee nieuwe boswachters, een medewerker terreinbeheer, twee nieuwe administratieve medewerkers en twee nieuwe managers aangenomen. Eind 2019 heeft het Goois Natuurreservaat 37 mensen in dienst (bijna 33 FTE): 13 vrouwen en 24 mannen.

Verder zijn er grote stappen gezet om de bedrijfsvoering te moderniseren. In het laatste kwartaal kwamen de eerste digitale interactieve terreinkaarten voor medewerkers beschikbaar in ArcGIS Online. Dit programma wordt ook gebruikt voor de opzet van ons nieuwe beheerregistratie systeem, als vervanging voor het complexe programma CMSI omdat dit niet werkbaar bleek voor ons als kleine terreinbeherende organisatie. Via ArcGIS Online is een beter systeem mogelijk, dat aansluit bij de werkzaamheden in het veld, de beheerplanningen en bijbehorende subsidieverantwoording. Dit is voorgelegd aan de Stichting certificering SNL, de instantie die gaat over de beheersubsidies, en zij zijn akkoord gegaan met deze nieuwe opzet. In 2020 wordt het nieuwe beheerregistratie-systeem verder doorontwikkeld.

Daarnaast is er een nieuwe digitale omgeving voor onze bedrijfsvoering (AFAS) gekozen, en zijn alle voorbereidingen voor de digitale HRM- en Finance omgeving getroffen; in januari 2020 krijgen de medewerkers voor het eerst een digitale loonstrook in hun HRM-portal.

Kleine zonnedaauw

8. Vastgoed, vergunningen en grondzaken (verwerving en exploitatie)

Er is een nieuwe bestemming voor het hoofdgebouw op het landgoed Monnikenberg. Organisatie Wonen bij September/Thuismakers gaat het gebouw herstellen en inrichten als woon-zorghuisvesting voor ouderen met dementie. Het erfpachtrecht is aan deze nieuwe eigenaar overgedragen.

In 2019 is het Goois Natuurreservaat met 8,7 hectare gegroeid, door de aankoop en het in beheer nemen van de natuur op Landgoed Nieuw Cruysbergen.

Er is gestart met de Voortgangsrapportage natuurbeheer voor de verantwoording van subsidies. In die evaluatie komt aan bod welk beheer gevoerd is; welke bijzondere soorten zijn waargenomen en wat kansen en knelpunten waren. In februari 2020 is deze rapportage beschikbaar.

Lammetje Drents heideschaap

9. Financiën

Balans na resultaatbestemming per 31 december

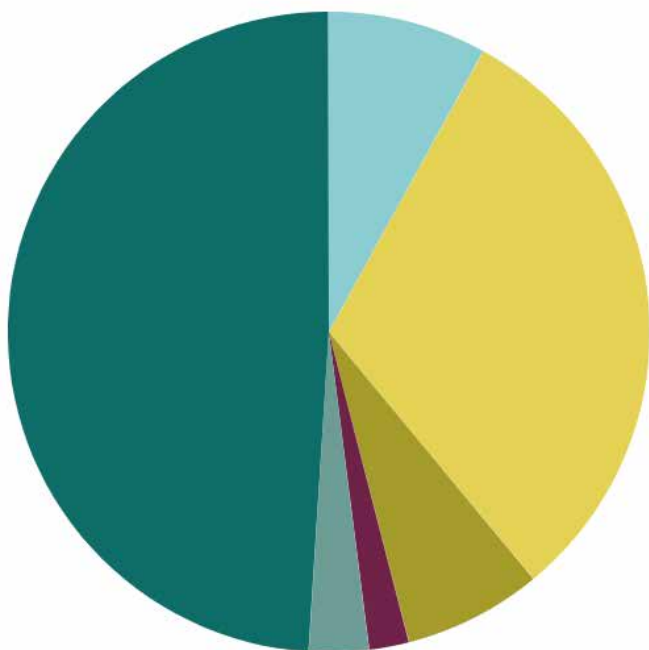
bedragen X €1000

	2019	2018
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>748,3</u>	<u>641,6</u>
	748,3	641,6
Viottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	1.144,2	964,4
Liquide middelen	<u>1.051,8</u>	<u>1.163,9</u>
	<u>2.196,0</u>	<u>2.128,3</u>
TOTAAL ACTIVA	<u><u>2.944,3</u></u>	<u><u>2.769,9</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	0,4	0,4
Algemene reserve	190,0	553,7
Bestemmingsreserves	1.682,7	1.269,0
Bestemmingsfonds	<u>20,9</u>	<u>14,9</u>
	1.894,0	1.838,0
Voorzieningen		
Voorziening baggeren	83,4	83,4
Voorziening personele verplichtingen	<u>192,2</u>	<u>74,2</u>
	275,6	157,6
Kortlopende schulden		
Crediteuren	487,3	371,9
Onderhanden projecten	94,9	92,9
Overige schulden en overlopende passiva	<u>192,5</u>	<u>309,5</u>
	<u>774,7</u>	<u>774,3</u>
TOTAAL PASSIVA	<u><u>2.944,3</u></u>	<u><u>2.769,9</u></u>

Staat van baten en lasten naar kostencategorieën

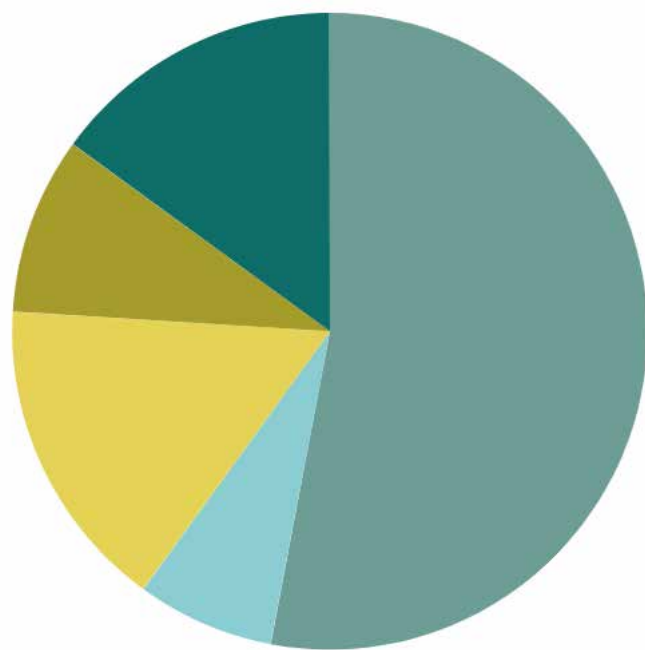
bedragen X €1000

LASTEN	jaarrek. 2019	gew.begr. 2019	jaarrek. 2018	BATEN	jaarrek. 2019	gew.begr. 2019	jaarrek. 2018
<i>Personeel</i>				<i>Eigen inkomsten</i>			
Lonen en salarissen	1.994	2.101	1.463	Huren en pachten	329	285	308
Overige personeelskosten	85	101	43	Beheervergoedingen van derden	51	49	49
Inhuur	809	608	442	Overige eigen inkomsten	394	101	193
<i>sub-totaal personeel</i>	<i>2.888</i>	<i>2.810</i>	<i>1.948</i>	<i>sub-totaal eigen inkomsten</i>	<i>774</i>	<i>435</i>	<i>550</i>
<i>Bedrijfsvoering</i>				<i>Subsidies en bijdragen van derden</i>			
Huisvesting	74	61	90	Subsidie Natuur en Landschap SNL	534	531	487
Automatisering	70	112	70	Overige subsidies	3	4	-1
Kantoorkosten	43	53	59	Bijdrage Steunstichting	34	314	38
Afschrijvingen	120	112	104	<i>sub-totaal subsidies en bijdragen</i>	<i>571</i>	<i>849</i>	<i>524</i>
<i>sub-totaal bedrijfsvoering</i>	<i>307</i>	<i>338</i>	<i>323</i>				
<i>Algemene organisatiekosten</i>	<i>380</i>	<i>335</i>	<i>1.340</i>				
<i>Beheerlasten</i>	<i>1.214</i>	<i>1.982</i>	<i>1.340</i>				
<i>Project(exclusief personeelslasten)</i>				<i>Projecten</i>			
Werk derden	497	2.451	729	Bijdragen Steunstichting	899	2.395	664
Overige uitgaven	129	0	86	Overheidsbijdragen	0	450	0
<i>sub-totaal projecten</i>	<i>626</i>	<i>2.451</i>	<i>815</i>	Bijdragen derden	122	0	0
				Mutatie onderhanden werk	-2	0	163
				<i>sub-totaal projecten</i>	<i>1.019</i>	<i>2.845</i>	<i>827</i>
				<i>Participantenbijdragen</i>	<i>3.107</i>	<i>3.107</i>	<i>3.002</i>
<i>Toevoegingen aan reserves/bestemmingsfondsen</i>				<i>Aanwendungen van reserves/bestemmingsfondsen</i>			
Natuurbeheer	366	4	66	Natuurbeheer	30	116	20
Vervanging materieel RPV	13	0	13	Algemene egalisatie reserve	361	517	127
(Groot onderhoud) gebouwd vastgoed	65	0	24	(Groot onderhoud) gebouwd vastgoed	0	50	0
Toekomstige investeringen GNR	0	0	70	Toekomstige investeringen GNR	0	0	0
Exploitatie Infoschuur	6	0	0	Exploitatie Infoschuur	0	0	8
<i>sub-totaal reservemutaties</i>	<i>450</i>	<i>4</i>	<i>173</i>	<i>sub-totaal reservemutaties</i>	<i>391</i>	<i>683</i>	<i>155</i>
Totale lasten:	<u>5.865</u>	<u>7.920</u>	<u>5.939</u>	Totale baten:	<u>5.862</u>	<u>7.919</u>	<u>5.058</u>
Positief jaarrekening saldo	267			Negatief jaarrekening saldo	3		

Verdeling lasten exploitatie en projecten naar kostencategorieën

2%	Afschrijvingslasten investeringen
3%	Overige bedrijfsvoeringskosten
7%	Algemene organisatiekosten
8%	Storting reserves/voorzieningen
31%	Beheerlasten
49%	Personeelskosten

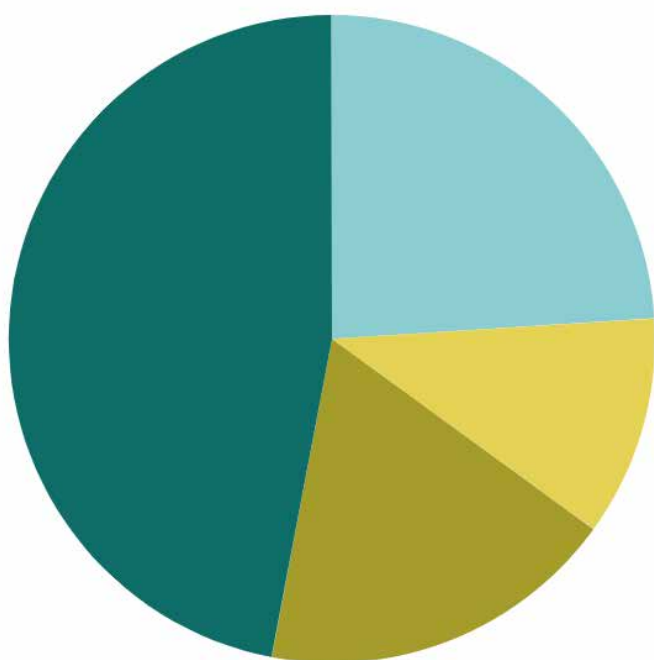
Verdeling baten exploitatie en projecten

7%	Onttrekking reserves/voorzieningen
9%	Subsidieregeling Natuur en Landschap
15%	Eigenopbrengsten
16%	Bijdragen Stichting Steun GNR
53%	Participanten bijdrage exploitatie

Overzicht van lasten en baten per programma
bedragen X €1000

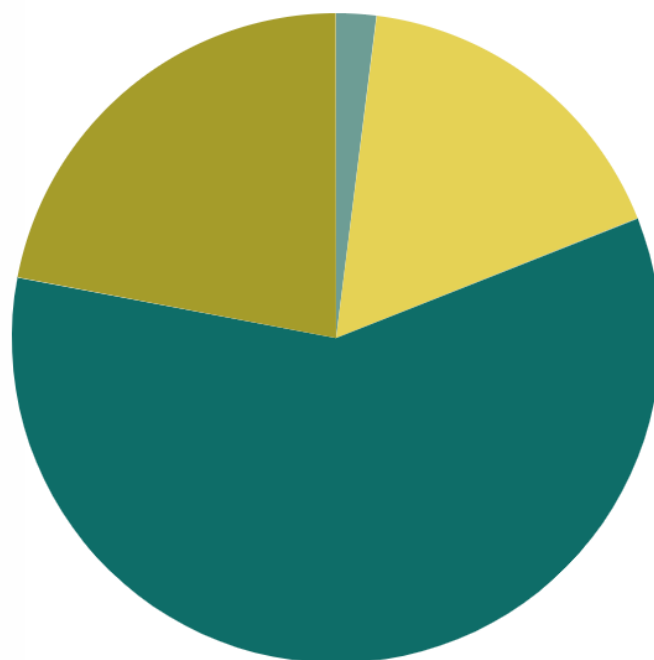
Beheer
Projecten
Profilering en draagvlak
Organisatie

lasten	baten	saldo
2.773	1.280	-1.493
1.025	1.025	0
632	88	-544
1.435	3.469	2.034
5.865	5.862	-3

Lasten per programma

	11%	Profilering en draagvlak
	18%	Projecten
	24%	Organisatie
	47%	Beheer

Baten per programma

	2%	Profilering en draagvlak
	17%	Projecten
	22%	Beheer
	59%	Organisatie

Participantenbijdrage

De Gooise gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren, Amsterdam en provincie Noord-Holland participeren sinds 1932 in de Stichting Goois Natuurreservaat aan het duurzaam beheren van de natuurgebieden. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan, waarin is vastgelegd dat de deelnemende partijen het jaarlijkse negatieve saldo van de Stichting Goois Natuurreservaat dekken en hoe de gezamenlijke jaarlijkse financiële bijdrage wordt verdeeld over de partijen.

De verdeelsleutel is op dit moment:

- provincie Noord-Holland 25%,
- Amsterdam 10%,
- de Gooise gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren, gezamenlijk 65%.

De verdeling van de bijdrage over de Gooise gemeenten geschiedt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het voorafgaande dienstjaar.

Totale participantenbijdrage 2019

Participanten	Bijdrage regulier beheer	Bijdrage beheer rijwielpaden	Totale bijdrage 2019
Provincie Noord-Holland	€ 742.430	€ 59.180	€ 801.610
Gemeente Amsterdam	€ 296.970	€ -	€ 296.970
Gemeente Blaricum	€ 99.160	€ 8.400	€ 107.560
Gemeente Gooise Meren	€ 526.650	€ 17.360	€ 544.010
Gemeente Hilversum	€ 822.380	€ 28.590	€ 850.970
Gemeente Huizen	€ 379.850	€ 16.650	€ 396.500
Gemeente Laren	€ 102.260	€ 7.520	€ 109.780
Totalen	€ 2.969.700	€ 137.700	€ 3.107.400

Op het moment dat de participanten mochten besluiten alsnog een verandering in de verdeelsleutel aan te brengen zal in een geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst een nieuwe verdeling worden opgenomen, waarbij de bijdrage voor het beheer van de rijwielpaden integraal in de participantenbijdrage wordt verwerkt. Tot dat moment wordt de bijdrage voor het beheer van de rijwielpaden nog afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

Hazelworm

Colofon

Stichting Goois Natuurreservaat

Nieuwe Meentweg 2

1217 DZ Hilversum

Postbus 1001

1200 BA Hilversum

gooisnatuurreservaat@gnr.nl

www.gnr.nl • +31(0)35 6214598

kvk nummer: 41223080

RSIN/fiscaal nummer: 001939270

Fotografie

Arie van den Hout

Bart Siebelink

Paul van den Poel

Benno van Triest

Wij worden gesteund door:

@gooisnatuurreservaat

@mooigooi
